

K Ö S Z Ö N E T

„Tedd, amit most kell és ne halaszd későbbi időre, késve teszed másnap azt, mi ma elmaradt.” — Ovidius

Az ERDŐ 1990. évi utolsó számával együtt köszönök el lapunk olvasóitól és köszönöm meg azt a sokoldalú támogatást, amelyet egyesületi tagságunktól, a szerkesztőbizottságtól és a szerkesztőségtől az elmúlt tizenegy év folyamán kaptam. „Beköszöntő” címmel, 1980 januárjában fogalmaztam meg lapszerkesztési céljaimat. Kiindulól alapnak tekintettem, hogy AZ ERDŐ, az ERDÉSZETI LAPOK szerves folytatásaként, az OEE kiadványa, amelynek elsőrendű feladata a magyar erdészeti szolgálata. Ennek jegyében kívántunk folyamatosan beszámolni erdőgazdálkodásunk helyzetéről, faállományaink állapotáról, a műszaki fejlesztésről és azon törekvéseinkről, amelyekkel érdeink fenntartását, megőrzését és a tartamosságot alapul vevő hasznosítását, továbbfejlesztését kívántuk elérni. Gondokkal és kemény munkával teli, nehéz évtized után vagyunk. Ez tükröződik azon a mintegy 6000 oldalon, amelyet a 127 lapszámban megjelentettünk. A tájékoztatás, a híradás és eligazítás napi életünkről, újabb gyakorlati és kutatási eredményeinkről, a világ erdőgazdálkodásáról szólt úgy, miként lapunk önkéntes és felkért szakírói ezt megfogalmazták. Törekedtünk arra is, hogy megvalósítsuk H o r a t i u s „Ars poetica”-jában megfogalmazottakat, amelyek szerint: „Költetszést nyer az író úgy, hogy a hasznosat, édest jól elvegyítve tanít, s közben komoly élvezetet nyújt”.

Hosszú terjedelmű írásban lehetne csak részletezni azt, hogy a kitűzött célokot miként sikerült elérni. Lapról lapra bíraltuk munkánkat és fogadtuk az észrevételeket olvasóinktól, amelyekre úgy figyelhettünk, amiként az előfeltételek — szellemiek és anyagiak — ezt lehetővé tették. Voltak, akik magas színvonalúnak, mások elvontnak és túl tudományosnak tartották a lapot, de úgy, hogy az adott problémára csak ritkán adtak konkrét választ. Az olvasmányosságot is többen hiányolták, sokszor olyanok, akik maguk sem képesek az erdőállományok valóságából szakszerűen olvasni. Köszönet illeti valamennyi észrevételt, mert segített abban, hogy jobban figyeljünk az olvasóra akkor is, ha több vitát követelt, de felkérésünkre soha nem volt hajlandó vitatkozó cikket vagy észrevételeket írni. Hosszan sorolhatnám még azt a kedves „tükröt”, amit évről évre a lapot féltve helyeztek olvasóink, egyesületi tagjaink elének. Kedves és értékes volt ez számunkra akkor is, ha elmarasztalt és mást kért, mint amit nyújtani tudtunk. Jó és együttesen hasznos kapcsolatainkra mindenképpen reávilágított. Szerkesztőbizottságunk ülésein rendszeresen megtárgyaltuk a lehetőségét annak, hogy a hasznosíthatókat megvalósítsuk.

A 125. évfolyamát érte el ebben az évben az ERDÉSZETI LAPOK. Az ez évi első számban erről megemlékezve köszöntem meg munkatársaink fáradozásait és emlékeztem tiszteletteljes hálaival az alapítókra és az eddigi szerkesztőkre. Egy hosszabb és nehéz időszak zárul le ezzel a lapszámmal, amelynek minden fáradozásáért szól köszönő írásom. Különösen azért, hogy a szakmailag helyes, igaz valóságot törekedtek az egyes cikkek írói rögzíteni és közreadni. Együtt hittük Liviuszal: „Az igazságot igen gyakran üldözik, de sohasem tudják megsemmisíteni”. Ehhez az igazsághoz tartoznak az elmúlt időszak nemzetközileg is elismert erdőgazdasági eredményei és mindnyájunk által elmarasztalt hibái és gondjai is. Ezek krónikáját is tartalmazza a tizenegy év 127 lapszáma.

Köszönő soraim zárógondolataként eszembe jutnak Berzsenyi szavai: „Partra szállottam. Levonom vitorlám. A szelek mérgét nemesen kiálltam.”. Az élet azonban megy tovább és kívánom, hogy utódainknak jobban és nagyobb eredménnyel menjen. A szakmai tudás és elkötelezettség mellé szükségünk van ehhez a hitre és a jövőt illető bizalomra ismét Berzsenyit idézve: „Mindenható kar méri ki sorsodat. Kar, mellyen ég s föld sarkai forognak... Bizzál, s virágzóbb századokat remélj”. Ennek reményében kívánom, hogy szaklapunk a jövőben még jobban töltse be hivatását és szolgálja a magyar erdők, erdészet, erdészek ügyét, hazánk gyarapodását, népünk jólétét! Adja Isten, hogy így legyen!

SOLYMOS REZSÓ

a mezőgazdasági tudomány (erdészet) doktora,
c. egyetemi tanár

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Rovatvezető: Gáspár-Hantos Géza

Megszűnik **AZ ERDŐ**, jönnek az új **ERDÉSZETI LAPOK**. Az áprilisi közgyűlés által megválasztott szerkesztőbizottsági elnök — *Pápai Gábor* — szeptember 13-ra összehívta a felkért tagokat és a *Barátossy Gábor* főtktkár elnöklete alatt tartott ülésen a következő főbb határozatok születtek:

— A lap **ERDÉSZETI LAPOK** címmel, 1991 januárjával kezdődően havonta jelenik meg.

— A lap új alakja A/4 (202×285 mm).

— A lap előállítója a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság és a Gyár- és Gépszerelő Vállalat által létrehozott **MONTEEDITIO Kft.**, Budapest.

— A lapindítás sikere érdekében a szerkesztőbizottság egyelőre havonta ülésezik.

— A címlap a hagyományost idéző, de a mai ízlésnek megfelelő elrendezésű, negyedévente az évszakhoz igazodó színű nyomást kap.

— Az idegennyelvű részek némettel bővülnek.

Részletes intézkedések elnökségi jóváhagyással történnek.

Az erdőhasználati szakosztály a Mecseki EFAG-nál tartott kihelyezett ülést. A rendezvény programján fahasználati munkamódszerek szerepeltek. Előadást *Recht János* főmérnök tartott, a szakmai bemutatót *Krämer Antal* vezérigazgató-helyettes vezette. Az előadás keretében a résztvevők megismerkedhettek az erdőgazdaságnál alkalmazott főbb fakitermelési technológiaváltozatokkal mind a nevelőválasztások, mind a véghasználatok területén. A terepi program alkalmával üzem közbeni bemutatásra kerültek a célfeladatok megoldására vásárolt vagy kifejlesztett berendezések. Így a tágas völgyet alátámasztás nélkül áthidaló **KSK-16** kötélدارu, amellyel már több mint tíz éve végzik a nehéz terepviszonyok között a közelítést. Saját kivitelezésben készült a célfeladatok megoldására vásárolt vagy kifejlesztett, görgős hasítóékkal, energiatakarékosan képes a hasítást elvégezni. Ugyancsak saját kivitelezésben — bajai licenc továbbfejlesztésével — készült el a mecseki kihordó, mely **T 150** alapgépre épült és minden tengelye hajtott. Bemutatásra került ugyancsak az erdőgazdaság műszaki erdészetének összeszerelésében az **LKT** markolós csuklóstraktor, mely az aprítéktermelés fontos, jól bevált közelítőeszköze. Síkvidéken **MTZ 82** traktorra szerelt **HRK** markolót alkalmaznak. Az erdei rakodón megnézhattuk a mecseki viszonyok között jól bevált **KAMAZ** tehergépkocsit, valamint a **D ZIL** gépkocsira szerelt **HARA-60** darut munka közben. A terepi bemutatón *Fekete Miklós* erdészeti igazgató és *Zalezák Ottó* műszaki osztályvezető-helyettes tájékoztatták a megjelenteket. További programként a szigetvári bútorüzem megtekintésére került sor. A fahasználatlalt foglalkozó szakembereknek módjuk nyílt megtekinteni, hogy a kitermelt fából hogyan lesz magas készülttségű, minőségi termék. *Bartha Sándor* üzemigazgató mutatta be az üzemet. A szakemberek képzése céljából az üzem területén oktatási bázist hoztak létre. A jelenlevők nagyra értékelték a látottakat, a rendet, tisztaságot, fegyelmezett munkavégzést.

A jelenlevők felkérték a szakosztály vezetését, hogy levélben keresse fel az OEE vezetőségét az NSZK-ban a széldöntésben történő fakitermelési munka körülményeinek tisztázására, valós, hiteles információk beszerzésére, ha szükséges, személyes tájékozódás útján. Felelősséget érzünk a fakitermelésben dolgozók érdekei és testi épsége iránt. A megszerzett információkat a széles szakmai közvélemény elé kívánjuk tárni a felelősségteljes döntés biztosítása érdekében. Nem utolsósorban olyan szándékunk van, hogy a tisztességes haszon ne üzletelő mágnások, hanem az ágazat keretein belül maradjon.

Hozzászólta: *Csanádi Béla, Krämer Antal, dr. Andor József, Sztóák Ferenc, Balsai Miklós, Schwarcz Dezső, Garamszegi István, Bugovits Tamás, Jaksics István, Ormos Balázs.*

A faterkeskedelmi szakosztály éves munkaprogramjának megfelelően, a FALCO kombinátnál tartotta meg idei első rendezvényét. A másfél napos program keretében dr. Alpár Tibor vezérigazgató adott először tájékoztatást a nagyvállalat feladatairól, fejlesztési elképzeléseiről, szervezeti felépítéséről. Ezt követően dr. Mandik Béla vezérigazgató-helyettes a FALCO többéves, saját jogú export-import külkereskedelmi tevékenységéről, az ezzel kapcsolatos gondokról, várható szervezeti változásokról tartott rendkívül figyelemre méltó vitaindító előadást. A tájékoztatást követően a vállalat körmendi gyáregységét, valamint a szentgotthárdi bútorlemez gyártó üzemét tekintették meg. A program résztvevői nyílt betekintést kaptak a nagyvállalat munkájába. Az előadások során az elmúlt 10 év dinamikus vállalati fejlődéséről szólt részletes információ, amelynek eredményeként ma 3,5 milliárd forintot meghaladó nagyvállalattá fejlődött a 10 évvel ezelőtti, szerényebb erdőgazdaság. Fejlesztési elképzeléseik között a legjelentősebb a forgácslap 300 000 m²-es évi kapacitású, új osztrák—magyar vegyes vállalat létrehozása, amely várhatóan a jövő év második felében áll üzembe. Új felületkezelő gépsor beállítását is tervezik.

A körmendi gyáregységben évi 55—60 ezer m³ hengeresfa feldolgozását végzik, igen magas termelékenységű mutató, fajlagos kihozatali normák, drága végtermékek előállítására mellett. A termelési és eredményességi adatok alapján megítélésünk szerint még jelentős javulásokra lesz szükség ahhoz, hogy az árbevételhez viszonyított nettó eredmény javuljon. Egyébként mindkét üzemben a hazai elsődleges faipari és fafeldolgozó üzemek átlagos színvonalához viszonyítva, igen magas a technológiai színvonal.

A szakmai tapasztalatok mellett rendkívül élénk eszmecsere alakult ki az ágazat külkereskedelmi tevékenységét illetően. Egyetértettünk abban, hogy a meglévő, közel 8 milliárd forint értékű fatermékekexportunk rendkívül nagy érték, annak bármilyen külkereskedelmi szervezeti változások esetén jelentőségét meg kell őrizni, közös ágazati érdekeink alapján. A FALCO tájékoztatott arról, hogy önálló külkereskedelmi kft.-t kíván létrehozni, amely a FALCO saját export-import feladatain kívül mások külkereskedelmi megbízásaira is vállalkozik. Az ágazat alapvető érdeke, hogy az említett fatermékekexport nagyságrendileg együtt maradjon és ne forgácsolódjon szét, számtalan, szakmailag hozzá nem értő külkereskedelmi szervezet között. Ezért örvendetes, hogy az 1990. évtől kezdődően, az ERDÉRT Vállalat is teljes körű tőkés és szocialista export-import jogán erőteljesen megindult a fatermékek külkereskedelmi forgalmazásában. A szakosztály ülésén végül megbeszélték az év további munkaprogramját.

(Szalkay György)

*

A gépesítési szakosztály munkarend szerinti ülését Szöcsénypusztán, a szakmunkásképző iskolánál tartotta. Czágásch József szakosztályvezető megnyitójában hangsúlyozta a napirendi pontok fontosságát és tájékoztatást adott az előző szakosztályi ülés óta eltelt időszakban történt eseményekről. Elsősorban az OEE tisztújító közgyűléséről, az új vezetőség megválasztásáról. Ezt követően Kiss Vince, a szakmunkásképző iskola igazgatója ismertette az 1963-ban létesült iskola rövid történetét, az eltelt időszak eredményeit, nehézségeit. Külön megemlékezett az iskola alapítói-ról, az alapításban segítséget nyújtó főhatóságokról, intézményekről és vállalatokról. Kiemelte azokat a szervezeteket, melyeknek anyagi és erkölcsi támogatását a mai napig is élvezik. A mai oktatás kérdésében konkrétan kitért arra, hogy megnőtt az igény az erdészeti szakmunkás- és betanítottmunkás-képzés iránt. Ugyanakkor hatalmas gondként jelentkezik, hogy a beiratkozó fiataloknál nehézségek mutatkoznak az alaptárgyak ismeretében. A felnőttképzésben pedig sajnálatos állapot állapítja meg, hogy néha nem csupán az elméleti, hanem a gyakorlati oktatásnál is gondok vannak. Az igazgatói tájékoztatás után hozzászólásokra került sor, amelynek során dr. Marosvölgyi Béla, Horváth Imre, Vida Zoltán, Czágásch József és még többen fejtették ki véleményüket. A hozzászólásokat Kiss Vince igazgató válaszolta meg azzal, hogy kívánatosnak tartaná a szakosztály évenkénti látogatását az iskolánál az eredmények és tapasztalatok összefoglalására, értékelésére. A hozzászólások az oktatás jövő nehézségeit, a szabad iskolaválasztás, a célraorientált oktatás, a felnőttkorban való szakmaváltás, a felsőoktatás és szakmunkásképzés bizonyos vonalon való kapcsolódását, a színvonal kérdését, a speciális gépek kezelőinek oktatását és még számos aktuális kérdést érintettek. Érdekessége volt az ülésnek a Pécsi Innovációs Mérnöki Iroda igazgatójának, Gellért Miklósnak

rövid tájékoztatása és bemutatója arra vonatkozóan, hogy számítógépes eljárások programokat hogyan lehet konkrétan az erdőgazdaság és faipar területén alkalmazni a gépek jobb kihasználása, a munkahatékonyság fokozása, az üzemanyag- és energiafelhasználás mérésének érdekében.

A szakosztály, a fahasználati szakosztállyal közösen, részt vett a soproni egyetem műszaki tanszékcsoportja által rendezett szakmai napon, amelyen a SANDVIK International svéd cég előadásaira és bemutatóira került sor. Dr. Marosvölgyi Béla tanszékcsoport-vezető megnyitóját követően Janis Grins mérnök videofilmel mutatott be a svéd erdőgazdálkodás gépeiről, majd előadást tartott a cég gyártási programjáról, ezen belül az erdészeti szerszámokról és felszerelésekről. Részletes ismertetőt tartott a motorfűrész-vezetőlemezek és fűrészláncok fejlesztéséről, ill. szakszerű üzemeltetéséről és karbantartásáról. Az előadásokat követően motor- és tisztítófűrészek bemutatására került sor az egyetem botanikus kertjében. A rendezvényen a tanszékcsoporton, az érintett szakosztályokon kívül részt vett 13 erdészeti vállalat és intézmény képviselője, valamint az egyetem érdeklődő oktató-személyzete, hallgatói és az erdészeti szakközépiskola végzős tanulói.

A rendezvényt követően megállapodás született arra, hogy a SANDVIK International cég az Erdészeti és Faipari Egyetem műszaki tanszékcsoportját az oktatáshoz hasznosítható anyagokkal, eszközökkel segíti. Mindezt teszi annak érdekében, hogy a gépesítéshez és a fahasználatához kapcsolódó mérnök- és vezetőképző oktatások során a legújabb svéd műszaki fejlesztési eredmények bemutatásra kerüljenek. Megegyeztek abban is, hogy a jövőben hasonló rendezvényekre évenként kerüljön sor.

A szakosztály, munkatervének megfelelően, külföldi kiutazást szervezett az INTERFORST '90 rendezvényére, Münchenbe. Az autóbusszal történő utazás gazdaságossá tétele érdekében átvették azokat az ország különböző erdőgazdaságainál dolgozó kollégákat, akik korábban a Környezetgazdálkodási Intézet által meghirdetett, azonos tárgyú útra jelentkeztek. Július 5-én indultak Győrből Münchenbe, a kiállítás színhelyére, miközben Salzburgban városnézésen vettek részt. Július 6-át a vásár szakmai megtekintésére fordították, különös tekintettel a környezetvédelemre, a szaporítóanyag-termesztésre, az elő- és véghasználatok gépesítésére. A résztvevők úgy érezték, hogy a bemutató különösebb újdonságot nem hozott, inkább a meglévő technológiák gépeinek korszerűsítése és sokrétűsége volt a jellemző. Ezek mellett nagy jelentősége volt annak, hogy a részt vevő kollégák a hazánkba is szállító partnerekkel egy helyen és egy napon tudtak tárgyalni jó időkihasználással. A résztvevők mind a két estét és éjszakát Ruhpoldingban töltötték, hangulatos hegyvidéki üdülőpenzióban, mely terület egyben Bajorország híres gyógyfürdő-üdülő területe is. Július 7-én, a salzkammerguti tavak érintésével érkeztek vissza Győrbe. (Czágásch József)

*

Az erdészettörténeti szakosztály, dr. Oroszi Sándor elnökletével, március 20-án ülést tartott. Az ülés során dr. N. Kiss István „A magyar erdőgazdálkodás története 1750-ig” c. előadásában először a hazai erdőgazdálkodás történetének középkori forrásairól szólt. Kiemelte az erdők használatának két fő irányát, a bányászatit és a földesúrit. Ezek szabályozását, fejlődését igyekezett előadásában végigkövetni. Külön kitért a három bányavárosra — Besztercebánya, Kőrmöcbánya és Selmecbánya — erdészeti viszonyaira. Előadását a XVIII. századi változások felvázolásával zárta. Dr. Nagy Domokos Imre hozzászólásában néhány kiegészítést tett az erdészeti és vadászati törvényekkel kapcsolatban. Dr. Kollwenz Ödön hozzászólásában a természetes erdőfelújítás egykori, Pécs környéki emlékeiről beszélt. Dr. N. Kiss István kiegészítésként az egykori alapítványi erdők jelentőségét ecsetelte. Szakács László a Mária Terézia-féle erdőrendtartás végrehajtásával kapcsolatban Zala megyei példákat említett. Dr. Csöre Pál a történeti források térben egyenlőtlen eloszlására utalt.

Második előadóként dr. Hajdú István előadásában a magyar erdőgazdálkodás 1879. utáni fejlődését vizsgálta fel Somogy megye vonatkozásában. Kiemelte a somogyi vasútépítés hatását az erdőkitermelésekre. Az első világháború utáni helyzettel kapcsolatban főleg az erdőterület-csökkenés emberi oldalait világította meg. Az 1945 utáni gazdálkodással a változások pozitív oldalait emelte ki. Az 1968-tól kezdődő korszakot illetően főleg azt húzta alá, hogy az erdőművelés visszaszorult, a szakmai szempontokat a piaci elvárások elnyomják. Dr. Nagy Domokos Imre kiegészítésében a MALLERD és az azt követő erdészeti szervezeti kérdéseket vá-

zolta. Dr. Kollwentz Ödön az előadó korszakolását pontosította. Dr. Kovács János hozzászólásában a monarchia történetét feldolgozó könyvből a kincstári gazdálkodásra vonatkozó részt idézte, majd családi (erdészeti) emlékeket elevenített fel. Ezt követően dr. Oroszi Sándor a szakosztály belső ügyeire tért át és adott tájékoztatást az elmúlt választmányi ülésről, a vezetőségválasztás fejleményeiről.

A szakosztály május 8-án tartott vezetőségi ülésén dr. N. Kiss István az előző szakosztályülésen elkezdett előadását folytatva, a magyar erdőgazdálkodás történetét a XVIII. század közepétől 1960-ig vezette végig. Dr. Kollwentz Ödön hozzászólásában a vakáncsosok fogalmát pontosította, illetve az előadó vágásterületekkel kapcsolatos következtetéseit javította. Mészáros Gyula az erdészeti statisztikával kapcsolatos nézeteit fejtette ki. Szólt az erdők egészségi állapotának szubjektív megítéléséről is. Az egykori csemetekertekhez kapcsolódva pedig a bakonyi tölgy-erdősítések hozta fel példának. Dr. Hajdú István a somogyi vakáncsosok példáját vezette végig. Dr. Magyar Eszter a tihanyi uradalom vakáncsosait említette meg. Balogh Béla a statisztikai adatokat szerette volna pontosítani. Dr. Kovács János abbéli örömének adott hangot, hogy a szakosztályülések egyre inkább műhelybeszélgetéssé — munkává kezdenek válni. Dr. Király Pál az „erdő” fogalmának definíciójával kapcsolatban felhívta a figyelmet a fogalom pontos körülírásának szükségességére. Beszélt az erdőpusztulások történeti előzményeiről, illetve az erdők köztes használatáról. Szakács László az egykori erdőrendtartások jelentőségét emelte ki. Az első előadást lezárva, dr. Oroszi Sándor az OEE tisztújító küldöttközgyűléséről és a tagdíjmelésről számolt be.

Az ülés második napirendi pontjaként dr. Oroszi Sándor a két világháború közötti alföldfásítás történetéről előadást tartott, ez lényegében kandidátusi dolgozatának a rövid összefoglalását jelentette. Tézisszerűen emelte ki a legfontosabb eseményeket, illetve a hallgatók elé tárta a kérdéssel kapcsolatos, ma már fel nem tárható problémákat. Ez utóbbiakat főleg a statisztikai adatok megbízhatósága jelenti. Bemutatta az alföldfásításban használt dokumentumokat, űrlapokat. Dr. Kollwentz Ödön hozzászólásában személyes élményeivel egészítette ki, Mészáros Gyula szintén élményeit sorolta fel, illetve utalt a két világháború közötti időszak légi fényképeinek jelentőségére. Dr. Király Pál a téma időszerűségét emelte ki.

(Dr. Oroszi Sándor)

*

A tájfejlesztési és környezetgazdálkodási szakosztály a Magyar Környezetvédelmi Egyesület természetvédelmi és tájfejlesztési szakosztályával közös szervezésben megvitatták dr. Illyés Benjámin igazgató előadása alapján a „Termőföld és az erdő — mint nemzeti kincs — értékének és használatának kérdései a változó tulajdonviszonyok függvényében” c. témát. Az előadáshoz Halász Gábor főigazgató és dr. Héj Botond tudományos munkatárs korreferátumaikban megfelelő hivatkozással, értekes és tényszerű információt fűztek. A tanácskozáson megjelenő tagtársak, ill. az érintkező szakterületeket művelő meghívottak észrevételei alapján a következők hasznosítható megállapítások rögzíthetők:

1. A téma úgy a termőföld, mint termőhely mind az erdő, mint a megújuló természeti erőforrások egyike, károsodásmentes hasznosíthatósága szempontjából időszerű volt.
2. A változó társadalmi viszonyok és a beszűkült feltételek ellentmondásainak feloldására hiányoznak a közös nevezőre hozható értékelési módszerek. A gyakorlatban jelentkező konfliktusok tárgyyszerű ütköztetésére pedig még ajánlások sem találhatóak.
3. Az előadás igen sok hasznosítható ismeretet és eredményt nyújtott az erdő naturáliákban megfogalmazható funkcióinak, az erdővagyonnak értékelésére és a tájfejlesztésben betöltött szerepére. Ráirányította a figyelmet ugyanakkor arra is, hogy az értékelés érdemi hasznosítását a területegység minél komplexebb értékelése feltételeinek megteremtése segítheti elő.
4. Az erdőt és a megújítható természeti erőforrásokat mint közvagyonot kell figyelembe venni és kezelni. A hasznosítás, ill. a gazdálkodás feltételeit és formáit ilyen szempontból kell meghatározni és a természeti földrajzhoz is igazodó tömbösítéssel ajánlatos elősegíteni a tervezés, a tájgazdálkodás, a felügyelet elkülönült, de azonos szemléletű irányítását.

5. Az előzőek alapján az erdő, ill. a jelzett sajátosságú természeti elemek produktivitása növelésének előírásait mint „közérdeket” törvényi keretben kell biztosítani ahhoz, hogy az erősödő gazdasági környezet, ill. a termelési és tulajdonviszonyok érdekmegjelenítőit motiváló természetzsarolás megelőzhető legyen.
6. A földhivatali, a tanácsi szakigazgatási területen szolgálatot teljesítő felszólalók hasznosnak és szükségesnek ítélték e kérdéskör megközelítését. Úgy vélték, hogy az információk hozzájárulnak a szabályozók összehangoltabb érvényesüléséhez. Javasolták a hasonló rendezvények szervezését és a közös természetű kérdések megoldására kialakult álláspontok szélesebb nyilvánosságra hozását.

A témához hozzászóltak és hasznos észrevételt fűztek: *Kántor Sámuel*, az MKE főtitkára, továbbá *Kölüs Gábor*, *Lezsák Dezső*, *Nádor József*, *Nagy József*, *Sóskuti György*, dr. *S. Nagy László*.
(Dr. S. Nagy László)

*

Az erdőfeltárási szakosztály a Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság területén tartotta az évi első, kihelyezett ülését. Pécsen, az erdőgazdaság központjában *Csanádi Béla* vezérigazgató köszöntötte a szakosztályt. Az erdőgazdaság erdőfeltárási tevékenységéről és fejlesztési terveiről *Kiss Károly* ágazati főmérnök adott értékes tájékoztatást.

Az első nap a Hetvehely—V. bányauzemi (beruházás) és a hetvehely—nyárásvölgyi (korszerűsítés) II. o. erdészeti utak megtekintésére és a hetvehelyi erdészetnél kötélpályás közelítés tanulmányozására került sor. Másnap a pécsi KÉV aszfaltkeverő telepét és a pécsvárad—magyaregregyi II. o. erdészeti úton a VERCÓ hidegaszszakosztály délelőtt, kulturális program keretében megtekintette a feltárt pécsfalt-keveréssel, kézi eszközökkel való útkarbantartási munkákat mutatták be. A váradi várat. Az ülés a magyaregregyi Mára-várban zárult. A szakosztály magasra értékelte az erdőgazdaság burkolt úthálózatának jó minőségű állapotát és az utóbbi években végrehajtott korszerűsítési és pályaszerkezet-megerősítési munkákat.

A kihelyezett ülést és annak programját *Krämer Antal* vezérigazgató-helyettes, *Kiss Károly* ágazati főmérnök és *Ádámcsók András* építési előadó nagy szakértelemmel és mindenre kiterjedő gondossággal készítette elő és szervezte meg. (*Bogár István*)

*

A HELYI CSOPORTOK ÉLETÉBŐL

A pilisi csoport (Visegrád) a telki erdészet területén rendezte meg hagyományos „Erdészek—vadászok—művezetők napjait”. A vendéglátók az 1979-ben alapított Budakeszi Vadasparkban, *Varga Ervin* kalauzolása mellett alkothattak képet a speciális közjóléti egység életéről, eredményeiről, gondjairól. A volt Budavidéki EVAG központjában *Molnár István* erdészetvezető foglalta össze az épületegyüttes és hasznosításának közel fél évszázados történetét. Az érdeklődők betekintheztek a közeli vadászházba, a helyi bérvadásztatás színvonalas épületébe. Ezt követően a Telki község határában fekvő rókavölgyi felújítógázós erdőfelújítás végvágott részét mutatta be *Keszleri József* műszaki vezető, ahol hasonlóan az erdészet más területeihez, védőkerítés mellett folyik az erdősítés, erdőnevelés. Rövid összefoglalóban adott képet a fatermesztés és fahasználat itteni körülményeiről. A telki erdészkerület és a látottak közvetlen

felelőse, *Dankó Miklós* kerületvezető erdész adta közre ezután az itt szerzett tapasztalatait, legfőbb törekvéseit. *Tóth Tibor* vadgazdálkodási műszaki vezető az erdészet sajátos an alakult szervezetét, a fatermesztés és az erdőhasználat — helyenként kiélezett — kölcsönhatását, a vadgazdálkodás és vadászat jelen helyzetét vázolta fel. A szakmai program utolsó állomásán a budakeszi erdészeti arborétumban *Apatóczy István* műszaki vezető emlékezett meg az alapítók, közöttük néhai *Galambos Gáspár* erdőmérnök kitaró, szép eredményt mutató munkájáról, mely különösen a mostoha természeti körülmények ismeretében ébresztett őszinte tiszteletet a látogatókban. A fehér asztalnál folytatott találkón *dr. Szikra Dezső*, a helyi csoport elnöke, időszerű gazdasági kérdésekről tájékoztatta a résztvevőket, válaszolt a szakmai, szervezeti és pénzügyi élet helyi irányát érintő kérdésekre.

(*Apatóczy István*)

AZ ERDŐ 1990. ÉVI TARTALMA

Az egyetemi tanács 8/1990 és 9/1990 sz. határozata	224
<i>Dr. Anda István</i> : Ellenőrző bizottsági jelentés	203
<i>Dr. Aradi Csaba</i> : Vízgazdálkodás és természetvédelem	117
<i>Apaióczy István</i> : Tűzrölpattant történet	22
<i>Dr. Babos Károly</i> : Egzóta fenyők anatómiája és szilárdsági jellemzőinek értékelése	273
<i>Dr. Balázs István</i> : Hozzászólás Csányi Sándor cikkéhez	67
<i>Dr. Balázs István</i> : Hozzászólás Somogyi János cikkéhez	69
<i>Barth Sándor</i> : Öt esztendeje üzemel a faapríték-tüzelésű fűtőmű Tatán	175
<i>Bartha Dénes</i> : Hazánk védett fa- és cserjefajai	
I.	14
II.	57
III.	179
IV.	252
<i>Benéné Ignác Magdolna</i> : Vadgazdálkodási tervek Franciaországban	75
<i>Benke István, dr. Pethő József</i> : LKT forwarder kifejlesztése és üzemeltetési tapasztalatai	250
<i>Berényi Gyula, dr. Sárvári János, Walterné Csurka Eszter</i> : A dió (<i>Juglans regia</i> L.) kettős hasznosításának erdészeti tapasztalatai	225
<i>Bodor György, dr. Molnár János, dr. Karamán József</i> : Egyszikű gyomnövények irtására irányuló vizsgálatok	83
<i>Bogár István</i> : Az erdőfeltárás országos adatai 1966—1988	6
<i>Bogár István</i> : Az 1966—1988 évek közötti erdőfeltárás adatai erdőgazdasági bontásban	45
<i>Bogár István</i> : Az állami erdőterületek feltártsága Magyarországon	159
<i>Bolla Sándor</i> : Közgyűlési hozzászólás	211
<i>Búzás Imre</i> : Az energiagazdálkodás általános kérdései a mező- és erdőgazdaságban	266
<i>Csapóné Felleg Ágota</i> : Megyei jelentőségű természeti értékek	112
<i>Csapóné Felleg Ágota</i> : A kultúrtörténeti értékek védelme	131
<i>Csapó Ágnes</i> : Mi a vörös könyv?	133
<i>Csányi Sándor</i> : A populációdinamika, az állományhasznosítás és az eltartóképesség kapcsolata a nagyvadgazdálkodásban	63
<i>Dr. Fűrész Oszkár</i> : Agrárpedagógiai és szakmódszertani tanácskozás	20
<i>Dr. Fadygas Kálmán</i> : A hozamszabályozásról	164
<i>Folcz Tóbiás</i> : A Dél-hansági erdészet nemesnyárasainak egészségi állapota	59
<i>Folcz Tóbiás</i> : Éghajlati tényezők hatása a nyár kéregfekély járvány kialakulásában	167
<i>Fröhlich András</i> : Az erdészhimnusz énekeltük Bedő Albert sírjánál	86
<i>Gáspár-Hantos Géza</i> : Főtitkári beszámoló	196
<i>Gellért Miklós, Káldy József, Megyer Tibor, Mátyás Ferenc</i> : Mikroprocesszoros energetikai adatrögzítő alkalmazása erdőgazdasági anyagmozgató gépeken	257
<i>Dr. György Jenő</i> : Vadgazdálkodás és természetvédelem	113
<i>Halász Aladár</i> : Közgyűlési hozzászólás	210
<i>Dr. Herpay Imre</i> : Megnyitó	192
<i>Dr. Horváth Béla, dr. Tóth József</i> : Új lehetőségek a szabadföldi csemetetermesztés gépesítésének fejlesztésére	239
<i>Jérôme René</i> : Adalék a termelészövetkezeti erdőgazdálkodás kifejlődéséhez	23
<i>Jérôme René</i> : PFELL-DÍJ	33
<i>Jérôme René</i> : TISZTÚJÍTÓ KÖZGYŰLÉS	189
<i>Kató Pál</i> : Erdőgazdálkodás a vízlépcső térségében	15
<i>Dr. Kovács Jenő</i> : Lehetőségek az erdő teljesítőképességének növelésére az erdőgazdálkodásban és az elsődleges faiparban	263
<i>Dr. Kovács Mátyás</i> : Természetvédelmi erdők	109
<i>Dr. Kóhalmi Tamás</i> : A szabadterületi nagyvadgazdálkodás mennyiségi határértékeinek új megközelítése	71
<i>Dr. Lakics Éva</i> : A természetvédelem számokban	100
<i>László Péter</i> : A deforesztáció	77
<i>Lenár György</i> : Mentsük meg a füzérradványi fasort!	178
<i>Dr. Márkus Ferenc</i> : Az állatvilág védelme	129

<i>Dr. Marosvölgyi Béla</i> : A fa energetikai hasznosításának eredményei, lehetőségei és korlátai Magyarországon	252
<i>Marosvölgyi Béla</i> : Energiacélú ültetvényekkel és sarjállományokkal folyó kísérletek eddigi eredményei Magyarországon	268
<i>Dr. Mátrai Gábor</i> : Vadgazdálkodás és fatermesztés	141
<i>Nyári István</i> : DRP—80 H típusú hidraulikus segédhajtással ellátott rönkszállító pótkocsi	242
<i>Pankotai Gábor</i> : Kiegészítés egy „Kronika”-hoz	74
<i>Dr. Papp Tivadar</i> : Hozzászólás Molnár László októberi cikkéhez	88
<i>Dr. Papp Tivadar</i> : A közjóléti erdőgazdálkodás költségéről a Mecsekben	230
<i>Pálvölgyi Tamás, Szedlák Tamás</i> : Az éghajlatváltozás hatása az erdeti ökoszisztémákra a Kárpát-medencében	34
<i>Pettko-Szantner Aladár</i> : Szakmánk rákfenéje a vadász lobby	222
<i>Rakonczay Zoltán</i> : Az államerdészet és a természetvédelem kapcsolata	93
<i>Dr. Rumpf János</i> : A kíméletes fakitermelési technológiák alkalmazásának feltételei	255
<i>Sánta Antal</i> : A növényvilág védelme	123
<i>Sárándi László</i> : EMA—1 egyemenetes járvaaprítógép üzemeltetési tapasztalatai	259
<i>Sálló Ferenc, Rákosi József</i> : KH 70 függesztett hasítógép fejlesztése és üzemeltetési eredményei	261
<i>Dr. Solymos Rezső</i> : Új esztendő — új erdészeti politika?	1
<i>Dr. Solymos Rezső</i> : Köszönet	277
<i>Somogyi János</i> : Nagyobb védelmet a szarvasoknak	68
<i>Dr. Szabó Sándor</i> : Nemzeti parkjaink	115
<i>Szabó János</i> : VNT—14 erdészeti nehéztárcsa kifejlesztése és üzemeltetési tapasztalatai	237
<i>Szebeni László</i> : Hidraulikus tuskófúró gép üzemeltetési tapasztalatai	243
<i>Dr. Szepesi László, Horváth Lászlóné, Török Gábor, Dobrovits Andorné</i> : HUSQVARNA tisztítófűrészes vizsgálata és alkalmazási lehetőségeinek meghatározása	248
<i>Dr. Szodfridt István</i> : Néhány gondolat a talajvizek rendezésével kapcsolatban	13
<i>Dr. Tardy János</i> : A földtani értékek védelme	120
<i>Temesi Ida</i> : Parkok, arbotérumok, botanikus kertek	127
<i>Dr. Tompa Károly</i> : Az erdő és a talajerózió	50
<i>Dr. Tompa Károly</i> : A soproni egyetem 1945-ös mártírjai emléktáblájának felavatása	223
<i>Varga Pál</i> : LKT—81 típusú közelítőtraktorra szerelhető hidraulikus markoló	258

Irodalmi szemle

Törökország mai területe (<i>Jérome R.</i>)	21
Az erdőirtás többféleképpen is hozzájárul a talajpusztuláshoz (<i>Dobay P.</i>)	22
150 évesre tehető (<i>Bidló A.</i>)	76
Hántáskárok megelőzésére (<i>Jérome R.</i>)	76
100. évfolyamát ünnepelte (<i>Jérome R.</i>)	158
Ergonómiai vizsgálatok és eredmények alkalmazása az erdőgazdaságban (<i>Burján Á.</i>)	181
természetszerű erdőművelés jelentőségéről és jövőjéről (<i>dr. Solymos R.</i>)	182
A Bős—Nagymaros vízelépcső (<i>Boda Z.</i>)	220
A vadgazdálkodás terén (<i>Jérome R.</i>)	229
Az NDK erdészeti műszaki-tudományos folyóirata (<i>Jérome R.</i>)	256
Mint minden idők legnagyobb széldöntéséről (<i>Jérome R.</i>)	257
Egy kézbe került (<i>Jérome R.</i>)	258
Az erdő sokoldalú igénybevételével (<i>Jérome R.</i>)	262
Az Erdészeti Kutatóintézetek Világszövetsége (<i>Dr. Szendrői L.</i>)	265
Bécs Városa látta vendégül (<i>Jérome R.</i>)	272
A monarchia első alapítású erdészeti egyesülete (<i>Jérome R.</i>)	275
Az ültetési hálózatok (<i>Szemerey T.né</i>)	276
OEE pilisi helyi csoportjának (<i>Szédi I.</i>)	276